

Sygn. akt. IV Ka 845/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Stanisław Jabłoński (spr.)

Sędziowie SSO Dorota Kropiewnicka

(...) del. do SO Piotr Wylegalski

Protokolant Justyna Gdula

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Bogdana Myrny

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2014 r.

sprawy **K. B. i D. W.**

oskarżonych o przestępstwo z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Oleśnicy

z dnia 21 maja 2014 r. sygn. akt II K 1234/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zwalnia oskarżone od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

1. **K. B.** została oskarżona o to, że:

I. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem K.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

II. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem G.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

III. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem P.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

IV. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem S.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

V. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem (...)

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

VI. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem W.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

VII. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem S. M.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

VIII. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem A.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

IX. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem P.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

X. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem C.

tj. o czyn z art. 270 § 1 k

XI. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem (...)

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

XII. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem G.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

XIII. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem F.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

XIV. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem B. M.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

2. **D. W.** została oskarżona o to, że:

I. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem J.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

II. W 2012r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra/złota nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem M.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

Wyrokiem z dnia 21 maja 2014 r., sygn. akt II K 1234/13 Sąd Rejonowy w Oleśnicy w II Wydziale Karnym:

I. uznał oskarżoną K. B. za winną popełnienia zarzucanych jej czynów, opisanych w punktach I-XIV części wstępnej wyroku, stanowiących przestępstwa z art. 270§1 kk, z tym ustaleniem, że stanowią one ciąg przestępstw z art. 270§1 kk w zw. z art.91§1 kk i za to na podstawie art. 270§1 k.k. w zw. z art.91§1 kk wymierzył jej karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżoną D. W. za winną popełnienia zarzucanych jej czynów, opisanych w punktach I-II części wstępnej wyroku, stanowiących przestępstwa z art. 270§1 kk, z tym ustaleniem, że stanowią one ciąg przestępstw z art. 270§1 kk w zw. z art.91§1 kk i za to na podstawie art. 270§1 k.k. w zw. z art.91§1 kk wymierzył jej karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie wymierzonych oskarżonym K. B. i D. W. kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący po 2 (dwa) lata;

IV. na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł od oskarżonych K. B. i D. W. grzywny w wymiarze po 100 (sto) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

V. na podstawie art. 624§1 kpk i art. 17 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżone od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa i nie wymierzył im opłaty.

Apelację od w/w wyroku wywiedli obrońcy obu oskarżonych.

Obrońca oskarżonej K. B. zaskarżył wyrok w zakresie pkt. I, III i IV i zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 270 § 1 kk w zw. z art. 115 § 14 kk poprzez uznanie, że przepisane przez oskarżoną rachunków wypełniało znamiona przestępstwa z art. 270 § 1 kk, tj., że działała „w celu użycia ich za autentyczny”, pomimo technicznego charakteru dokumentów pozostających jedynie w użyciu wewnętrznym spółki, co wyklucza przypisanie kierunkowości w działaniu oskarżonej, a nadto dyskwalifikuje kwalifikację przepisanych rachunków jako dokumentu w rozumieniu art. 115 § 14 kk;

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieprawidłowym ustaleniu, że celem działania oskarżonych było wytworzenie dokumentacji pozwalającej na ukrycie niedoborów czy też nadmiarów poszczególnych kruszców, a w konsekwencji na naruszeniu prawa materialnego, tj. art. 270 § 2a kk poprzez jego niezastosowanie, pomimo że „sfalszowane” dokumenty miały niewielkie znaczenie prawne, pozostając dokumentami wewnętrznymi spółki, co do których tworzenia i obiegu oskarżona nie została przeszkolona, oskarżona nigdy nie kwestionowała przepisania dokumentów – czego Sąd meriti nie uwzględnił, zaś jedyną wątpliwością faktyczną pozostaje czy zrobiła to na polecenie pracodawcy, czy z własnej inicjatywy, wskutek zniszczenia oryginałów.

Podnosząc powyższy zarzut apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od przypisanego jej czynu, względnie – przy przyjęciu jej winy, o warunkowe umorzenie prowadzonego wobec oskarżonej postępowania.

Obrońca oskarżonej D. W. zaskarżył wyrok w pkt. II-IV, na korzyść oskarżonej, i zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 270 § 1 kk i art. 115 § 14 kk poprzez błędną jego wykładnię i niezasadne przyjęcie, że zachowanie oskarżonej polegające na przepisaniu treści oryginału rachunków będących przedmiotem postępowania stanowi przestępstwa podrobienia dokumentów, podczas gdy potwierdzenie istnienia rachunku nie jest dokumentem i tym samym nie realizuje znamion czynu zabronionego;

2. naruszenie przepisów postępowania, w tym:

a) art. 4 kpk i art. 5 § 2 kpk poprzez nieuwzględnienie dowodów na korzyść oskarżonej i bezpodstawnym założeniu jej winy, mimo braku niezbitych dowodów na jej wykazanie,

b) art. 7 kpk przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie tej oceny w sposób dowolny, co przejawia się w:

- bezkrytycznym uznaniu zeznań świadka J. B., co do twierdzeń świadka, iż nie wydał polecenia, aby oskarżone przepisały nieczytelne rachunki oraz by oryginały rachunków nie dotarły do firmy, a także, że oskarżona była wystarczająco przeszkolona w zakresie skupu i sprzedaży surowców jubilerskich, podczas gdy oskarżona otrzymała wyraźne takie polecenie w rozmowie telefonicznej, oryginały zostały przesłane do firmy, a szkolenie odbywało się w początkowym okresie zatrudnienia, trwało tylko 3 dni, a jego zakres był ograniczony do minimum i nie obejmował tematu z zakresu metod poświadczania dokumentów,

- uznaniu, że charakter pisma podpisów na rachunkach składane w rubryce „sprzedający” były celowo zmieniane, co miało świadczyć, iż oskarżona podejmowała celowe i świadome działania celem nadania rachunkom cech autentyczności, podczas gdy zarzuty wobec D. W. obejmowały tylko 2 przepisane rachunki, na podstawie których nie można wysnuć wniosków wysuniętych przez Sąd I instancji, na których widnieją podpisy o zbieżnym charakterze pisma i które nie były celowo zmieniane;

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że:

- oskarżona w 2012 r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem J. oraz że w 2012 r. w O. w salonie (...) A. firmy (...) podrobiła dokument skupu srebra nr (...) poprzez wytworzenie nowego fałszywego dokumentu podpisując się nazwiskiem M., podczas gdy czynu tego nie popełniła.

Wskazując na powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od przypisanego jej czynu, ewentualnie – uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie wywiedzione w sprawie apelacje uznane zostały za oczywiście bezzasadne, przy czym powody podjęcia przez Sąd Odwoławczy takiego rozstrzygnięcia -mając na uwadze brzmienie art. 423 § 1a kpk w zw. z art. 457 § 2 kpk oraz fakt, iż wniosek o uzasadnienie wyroku Sądu II instancji złożył wyłącznie obrońca oskarżonej K. B.- przedstawione zostaną w ograniczonym zakresie, tj. jedynie w odniesieniu do zarzutów ujętych w apelacji wnioskującego.

W pierwszej kolejności Sąd Odwoławczy stwierdza, że postępowanie w analizowanej sprawie przeprowadzone zostało w sposób w pełni prawidłowy. Sąd Rejonowy przeprowadził wszelkie istotne z punktu widzenia stawianych oskarżonym zarzutów dowody, dowody te poddał rzetelnej, znajdującej oparcie w brzmieniu art. 7 kpk analizie, która pozwoliła na poczynienie w pełni obiektywnych ustaleń faktycznych, a w konsekwencji skutkowało przypisaniem K. B. i D. W. winy i sprawstwa zarzucanych im czynów z art. 270 § 1 kk.

Sąd Odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż rachunki skupu srebra/złota stanowią w istocie dokument w rozumieniu przepisu art. 115 § 14 kk.

Wskazać bowiem należy, że każdorazowo rachunek taki zawierał oznaczenie wagi, próby i wartości oddawanego kruszca, jak też wskazywał na imię, nazwisko, adres a czasami również numer dowodu osobistego osoby zbywcy. Rachunek ten był podpisywany przez zbywcę oraz opatrzony pieczęcią nabywającego kruszec salonu jubilerskiego. Tym samym z rachunku wynikało jednoznacznie kto był zbywcą, kto nabywcą i co stanowiło przedmiot zbytu. To z kolei oznacza, że rachunek taki stanowił dowód stosunku obligacyjnego, do jakiego doszło poprzez dokonaną między stronami transakcję.

Sąd Odwoławczy nie podziela natomiast zapatrywania obrońcy oskarżonej K. B. jakoby Sąd pierwszoinstancyjny wyciągnął nieprawidłowe wnioski co do celu działania oskarżonej i tym samym dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych.

Jak podniesiono już powyżej, tok myślenia Sądu Rejonowego zaprezentowany przezeń w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku -jako logiczny i przekonujący- korzysta z ochrony przewidzianej w art. 7 kpk. Nie sposób odmówić bowiem słuszności przekonaniu tego Sądu, iż oskarżone celowo zmieniały charakter pisma podpisując się na poszczególnych rachunkach za osoby sprzedające kruszec, co w istocie sugeruje, że podejmowały świadome i celowe działania w kierunku nadania w/w rachunkom cech autentyczności. Przekonanie to wzmaga nadto fakt, iż na „przepisywanych” rachunkach oskarżone nie zaznaczały, iż stanowią one kopie, że nie podjęły -choć zlecał im to J. B.- prób nawiązania kontaktu z osobami wskazanymi na rachunkach i nie wezwały ich do stawiennictwa w salonie celem ponownego sporządzenia dokumentu, wreszcie- że nie dołączyły do sporządzonych przez siebie rachunków ich wersji oryginalnych, które -wedle twierdzeń K. B. i D. W.- miały rzekomo zostać zalane kawą. Powyższe okoliczności nie pozwalają wierzyć w intencje oskarżonych przedstawione przezeń w toku procesu. Co więcej, jeśli powyższe okoliczności połączy się nadto z uznanymi za wiarygodne zeznaniami właścicieli salonu jubilerskiego A. – J. B. i B. B., stanowczo kwestionującymi, by oskarżonym ustnie polecono przepisać nieczytelne rachunki oraz z zeznaniami dyrektora zarządzającej firmą prowadzącą salon – K. M. (która zaprzeczyła, by oskarżone po rzekomym zalaniu rachunków kawą dzwoniły do niej celem ustalenia co powinny w takiej sytuacji zrobić, zaznaczając, iż dowiedziała się o tym dopiero po zażądaniu od oskarżonych wyjaśnień w związku z ujawnieniem, że część rachunków została wypełniona podobnym pismem), jak też z okolicznością, iż na skutek inwentaryzacji w salonie ujawniono m.in. niedobory srebra, złota oraz gotówki, to nie sposób nie przyjąć, że działanie oskarżonych było w pełni świadome i wypełniało znamiona przypisanego im przestępstwa podrobienia dokumentu.

Apelacja obrońcy oskarżonej w w/w zakresie nie zawiera żadnych takich argumentów, które wniosek ten poddałyby pod wątpliwości. Obrońca odwołuje się wszak do okoliczności przedstawionych przez oskarżoną- do rzekomo wydanego jej polecenia, aby przepisać rachunki i zapewnić, iż dokumentu te będą miały charakter jedynie techniczny i wykorzystywane będą jedynie w obiegu wewnętrznym. Rzecz jednak w tym, iż wyjaśnieniom oskarżonej w tym względzie wiary nie dano, a zeznania świadków J. B. i B. B. oceniono jako w pełni wiarygodne, co mając na uwadze całokształt okoliczności ujawnionych w sprawie, w tym konsekwencję w wypowiedziach w/w świadków, zachowanie obu oskarżonych i relacje złożone w sprawie przez każdą z nich, nie wzbudza bynajmniej obiektywnej instancji odwoławczej.

W tej sytuacji wywiezioną w sprawie apelację uznać należało za nieskuteczną próbę polemiki z prawidłowymi ustaleniami poczynionymi przez Sąd pierwszoinstancyjny, która w żadnej mierze nie mogła skutkować modyfikacją zaskarżonego wyroku.

Orzeczenie w zakresie kary również zdaniem instancji odwoławczej nie wzbudza obiektywnej.

Orzeczona wobec K. B. kara 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie zawiera ani cechy niewspółmiernej surowości, ani też nie jest niesprawiedliwa. Mieści się ona w granicach przewidzianych przez ustawę, uwzględnia również dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 § 1 i 2 kk. Sąd Rejonowy wskazał

konkretne okoliczności, które determinowały jego decyzję w tym względzie, akcentując przede wszystkim stopień społecznej szkodliwości popełnionych przez oskarżoną czynów i stopień jej winy, ilość przestępstw przypisanych K. B. oraz -jako okoliczność łagodzącą- fakt jej uprzedniej niekaralności.

Sąd Odwoławczy stoi na stanowisku, że warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonej w sytuacji, gdy zarzucono jej popełnienie aż 14 występków, jest wykluczone. Instytucja warunkowego umorzenia postępowania winna być stosowana w sposób wywarzony, w wyjątkowych sytuacjach, wtedy, gdy orzeczenie jakiegokolwiek kary przewidzianej przez ustawę, choćby w najniższym wymiarze, jawi się jako nieadekwatne do zaistniałych w sprawie okoliczności. W analizowanym przypadku nie można uznać epizodyczności działania K. B., skoro sprzeczne z prawem działanie realizowała ona czternastokrotnie. Co więcej, mnogość bezprawnych zachowań nie pozwala również stwierdzić, by wina i stopień społecznej szkodliwości nie były znaczne. Powyższe wymaga zastosowania rozwiązań niosących w sobie pewną dozę dolegliwości. Oskarżona musi mieć świadomość, że przestępstwo nie popłaca i nie można za nie uniknąć kary, taki też przekaz winien płynąć do społeczeństwa. Wydane przez Sąd meriti rozstrzygnięcie w zakresie kary postulaty te realizuje, tym samym brak jest powodów, dla których rozstrzygnięcie w zakresie orzeczenia o karze winno ono ulec zmianie.

Z uwagi na powyższe zaskarżony wyrok utrzymano w mocy, uznając apelację obrońcy oskarżonej K. B. za oczywiście bezzasadną.

Sąd Odwoławczy nie obciążał oskarżonej kosztami postępowania odwoławczego uznając, że ich uiszczenie przez K. B. stanowić będzie dla niej nadmierną dolegliwość (art. 624 § 1 kpk).